ANUL IX No. 2646 EDIȚIA A TREIA VINERI 27 SEPTEMBRE 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUN
și se plătesc tot-d'a-una înainte

In *Bucureștĭ* la Casa administrațieĭ
In *Județe* și *Streinătate* prin mandate poștale

	In Țară	In Streinătate
Un an	30 Leĭ	50 Le
Șase lunĭ	15 „	25 „
Treĭ lunĭ	8 „	13 „

Un număr în streinătate 20 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREȘTI și JUDEȚE se primesc numaĭ la ADMINISTRAȚIE

In STREINATATE, direct numaĭ la administrație și la *toate Oficiile de Publicitate*

Anunciurĭ la pag.	IV	0,30 b. linia
„ „ „	III	2,— leĭ „
„ „ „	II	3,— „ „

Un număr vechiŭ 20 Banĭ

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

RĂSPLATA

D. Dimitrie Sturdza începe deja să recolteze.

A semănat în timp de opt anĭ opozițiоniștĭ semințele tuturor agitațiunilor, a semănat speranțe pentru romîniĭ din Ardeal, a semănat cuvinte insultătoare pentru bărbațiĭ politicĭ din Ungaria, a semănat făgăduelĭ fără număr pentru Romîniĭ din regat, și astă-zĭ, un an după ce a dobîndit puterea, culege.

După plecarea împăratuluĭ Austrieĭ, regele a dat primuluĭ săŭ ministru o dovadă foarte categorică despre stima ce-ĭ păstrează și despre marele preț ce pune pe serviciile și pe capacitățile actualuluĭ guvern. In această scrisoare regele mulțumește poporuluĭ romîn, mulțumește armateĭ, mulțumește cetățenilor din orașele pe carĭ le-a vizitat împăratul, numaĭ guvernuluĭ nu-ĭ mulțumește.

Regele nu are nicĭ un cuvînt pentru consilieriĭ tronuluĭ, fie măcar pentru primul săŭ consilier. Serviciile acestora le neglije, nu le acordă nicĭ o vorbă amabilă, nicĭ aceea ce era, poate, strict reclamat de împrejurare.

Se pare că scrisoarea ține locul uneĭ manifestațiunĭ voite și că suveranul s'a folosit de acest prilej pentru a spune D-luĭ Sturdza, pe de o parte, cîte-va lucrurĭ neplăcute, pe de altă parte, că actualul regim nu merită felicitărĭ prea afectuoase din partea Coroaneĭ.

Printre lucrurile neplăcute, trebuĭe să cităm, în primul rînd, cuvintele: «Sprijinul adus autorităților Statuluĭ de toțĭ cetățeniĭ *fără osebire*». Acest *fără osebire* reprezintă constatarea unuĭ fapt care nu poate conveni șefuluĭ cabinetuluĭ, anume că primirea făcută împăratuluĭ Frantz-Iosef nu este opera exclusivă a partiduluĭ liberal, dar opera tuturor partidelor *fără osebire de părerĭ*.

In împrejurărĭ identice, Carol I a știut, în tot-d'a-una, să adaoge cîte-va mulțumirĭ personale guvernuluĭ. Și dacă ne amintim de scrisorile adresate luĭ Ioan Brătianu în cîte-va ocaziunĭ solemne, constatăm fără întîrziere că deosebirea sare în ochĭ.

Guvernamentaliĭ aŭ simțit regala intențiune și, de aceea, aŭ primit cu foarte multă răceală scrisoarea în cestiune. *Voința Națională* o publică, ce e dreptul, în capul coloanelor sale, dar o însoțește de o prudentă tăcere, nu-ĭ relevează nicĭ un pasagiŭ, căcĭ nu a găsit nimic favorabil care să merite a fi relevat.

Evident că în seria lucrurilor serioase și de importanță, acest incident nu își poate găsi locul; dar pentru D. Sturdza, care a manifestat față de Coroană nu numaĭ respect și devotament, dar ceva foarte asemenea cu umilința, răceala luĭ Carol I este dureroasă. De asemenea, această scrisoare poate să însemne și ceva cu importanță, ea poate să semnifice chĭar o disgrație apropiată a cabinetuluĭ, chĭar o schimbare de regim.

Intr'o țară cu un regim reprezintativ serios, o simplă scrisoare neafectuoasă a suveranuluĭ n'ar spune lucru mare, dar în fața moravurilor constituționale carĭ s'aŭ încetățenit la noĭ și în fața practiceĭ pe care aŭ consfințit-o amîndouă partidele de guvernămînt, voința regeluĭ e aproape singurul factor care determină schimbarea guvernelor.

De vre-o zece anĭ încoace, ministerele noastre aŭ fost schimbate numaĭ prin voința palatuluĭ, căcĭ în tot-d'a-una aceste ministere se bucuraŭ de încrederea parlamentuluĭ, practica aceasta a fost încurajată de cele două partide carĭ se succed la cîrmă, ele aŭ susținut alternativ, și tot-d'a-una cînd eraŭ în opozițiune, teoria cum că regele poate înlocui un minister ce nu îĭ convine, prin urmare să nu ne mirăm dacă aceeaș voință autoritară care a chĭemat pe D. Sturdza la putere, îl va împinge din noŭ în opozițiune.

Poate că nu sîntem prea aproape de o asemenea eventualitate; în tot cazul scrisoarea regeluĭ este un avertisement elocuent pentru șeful cabinetuluĭ, ea îĭ reamintește într'un mod delicat și înțelept, că ceĭ de pe culmile putereĭ pot deveni orĭ cînd comunĭ opozițiоniștĭ, după cum craniurile carĭ împodobĭaŭ mesele cele maĭ luxoase, aminteaŭ Romanilor că sînt muritorĭ.

D. Sturdza era în culmea mulțumireĭ a doua zi după venirea împăratuluĭ Frantz-Iosef, căcĭ omul care a încetat să se rezeme pe dragostea Romînilor, caută sprijinul în afară. Dar cînd era maĭ fericit, cînd visurile cele maĭ trandafiriĭ îĭ împodobĭaŭ somnul și cînd gusta maĭ lacom din voluptățile putereĭ, i s'a arătat o vedenie.

In tocmaĭ ca și luĭ Baltazar, îĭ apăru șefuluĭ babilonieĭ colectiviste un semn profetic. Acest semn este: *Scrisoarea regeluĭ.*

Const. C. Bacalbașa

SATIRA POLITICĂ

Groful Melissiano

S'a isprăvit cu gluma! Impăratul de la Viena a decorat și pe neĭca Melissiano cu coroana de tinichea clasa III-a, cu dreptul la Grofie și la un cinzec.

Cînd a văzut Melissiano că Metru Ghiță a devenit baron, a declarat în localul serviciuluĭ de salubritate, că se face luntre și punte numaĭ să capete și dînsul dreptul de a purta panglica prăzulie la botonieră.

Acest eveniment fericit s'a întîmplat, căcĭ *Monitorul Oficial* ne-a comunicat cum că neĭca Melissiano a devenit *Herr fon Melissiano*, din aristocrația austriacă, *ena mu che ena su* cu împăratul, rudă cu contele Goluchowski, în sfîrșit om care se trage de pul...pană cu toțĭ oameniĭ marĭ din împărăție.

Iată un om ajuns alăturea cu descendențiĭ cruciaților, numaĭ pentru că știe să înjure în alegerĭ de Gruce.

Vax.

De la Severin la Dorohoĭ

Abia aŭ împlinit un an de cînd s'aŭ stabilit la putere și cu toată imaginația lor vastă, ajutată de o fenomenală lipsă de scrupul, liberaliĭ nu maĭ sînt în stare să acopere potglogăriile și hoțiile carĭ se întind lanț de la Severin și pînă la Dorohoĭ.

D. Stolojan a putut, acum zece anĭ, cu ajutorul vestiteĭ naftaline, să împiedice lățirea vestituluĭ flagel al filoxereĭ, însă pentru boala malaxită, inventivul ministru de interne nu maĭ poate găsi nicĭ un leac.

La Galațĭ, la Hușĭ, la Iașĭ, la Fălticenĭ, peste tot se vorbește numaĭ de hoțiĭ, de neregularitățĭ, de abuzurĭ.

Colectiviștiĭ afamațĭ de ceĭ opt anĭ de opoziție, s'aŭ aruncat ca lăcustele asupra comunelor. Pașalele de prin județe, simțind zguduiturile carĭ amenințaŭ la centru cu o repede surpare edificiul colectivist, aŭ crezut bine să facă într'un an trebile pe carĭ la început nu visaŭ să le facă de cît în zece anĭ.

Aŭ întins însă coarda prea mult. Bugetele comunelor noastre nu puteaŭ suporta o sugere atît de teribilă și de violentă. Operațiile necinstite s'aŭ dat pe față și întreaga administrație colectivistă apare azĭ sub cea maĭ tristă lumină.

In zadar se încearcă presa liberală să apere și să acopere aceste potlogăriĭ. Mușamaua nu maĭ ajunge, ea nu maĭ este în stare să facă nicĭ un serviciŭ guvernuluĭ.

Aci trebuĭe să intervie o mînă energică, un om hotărît să taĭe în carne vie, căcĭ cangrena amenință să infecteze întreaga administrație și va îngloba în ea și pe miniștriĭ, dacă aceștia se vor munci încă să acopere potlogăriile.

Și pentru toată această tristă stare de lucrurĭ, este de vină modul în care se recrutează funcționariĭ, tristul obiceĭŭ de a se împăna administrațiile publice și maĭ ales cea comunală cu agențĭ electoralĭ de toată categoria. S'a luat de la o vreme obiceĭul de a se considera comuna ca un arsenal electoral în care guvernul își pune toată speranța.

De-aceea acolo se face loc marilor electorĭ cu suitele și armatele lor.

Un sistem nenorocit căruĭa, spunem încă o dată, nu i se poate pune capăt de cît tăind în carne vie.

Ianus

Năzdrăvăniile zileĭ

Ciolanul luĭ Palladi

Intr'un organ eminamente independent și democrat ca ziarul Adevĕrul, *D. Palladi a fost zeflemisit că s'a apucat la masa împărătească de a scos măduva dintr'un os de rasol. Eĭ bine, acest lucru nu se cădea să se facă. Ministrul domeniilor n'a făcut de cît să pună în practică provérbul francez, care zice:* ou il y a de la gêne, il n'y a pas de plaisir — *și acest precept este un fel de crez al liberalizmuluĭ. In baza luĭ, matadorul își scoate ghĭata cînd îl strînge, fie chĭar la un bal de Curte, își suflă nasul la masă, scuĭpă cu zgomot pe covoare, își vîră mîna în nas și 'ĭ explorează cele maĭ adîncĭ profuziunĭ, de oare-ce D-sa a fost director la* Gazeta Poporuluĭ *și poporuluĭ, știut este, că nu-ĭ plac toate mofturile boĭereștĭ.*

Acuma nu-ĭ vorbă că această purtare este maĭ mult mitocănească, de cît democratică, dar de! ce să-ĭ facĭ bĭetuluĭ om dacă a confundat aceste două lucrurĭ și a crezut că pentru a face paradă de democrație, e de ajuns să fiĭ mojic și rău crescut!

Face omul ce poate și ce se pricepe.

Periplizon.

Regele neconstituțional

In scrisoarea ce a adresat-o regele D-luĭ Dimitrie Sturdza, vorbind de armata țăreĭ, dînsul o intitulează „armata Mea". Ziarele colectiviste și cele conservatoare aŭ inserat proza regească fără nicĭ un comentariŭ și fără măcar să protesteze contra acesteĭ arogărĭ de drepturĭ pe care nu le are. După Constituție, ce este drept, regele este proclamat „șeful suprem al armateĭ", dar aceasta nu implică noțiunea de proprietate pe care vrea regele să o aclimatizeze la noĭ.

In țările autocratice, în Rusia, în Turcia, în Germania chiar, unde reacțiunea monarchică este puternică și are și tradițiunĭ, Impărațiĭ și regiĭ vorbesc de „armata lor", de oare-ce și țara este a lor și supușiĭ „tot aĭ lor" sunt. Intr'o țară democratică însă, aceasta nu se întîmplă. Ce s'ar întîmpla cînd în Belgia de exemplu, regele Leopold, ar spune că armata belgiană este a sa? Ce s'ar întâmpla în Franța, dacă Felix Faure ar face asemenea declarațiĭ?

De îndată ce principiul constituțional este că „toate puterile emană de la națiune" și puterea armata trebuĭe să emane de la ea și numaĭ vremelnicește are ca șef suprem pe regele țăreĭ. Acesta nu are maĭ multe drepturĭ asupra armateĭ de cât are un comandant de corp de armată asupra corpuluĭ săŭ, și tot ce el voiește să facă, deși este șeful suprem, nu o poate face — cel puțin pe hârtie — de cât cu voia ministruluĭ de războiŭ.

De unde dar această arogare de drepturĭ pe care nimenĭ nu i le-a dat? E o nouă dovadă că regele Carol voiește să devie rege absolut chiar și în formă, nefiind îndestulat cu deplina și absoluta putere ce ĭ-a dat-o mizerabilii noștri politiciani, carĭ aŭ abdicat totul și toate în mâinile sale.

Sfinx.

REFECURI

Isprăvĭ colectiviste

Iată cîte-va gĭuvaerurĭ ale noueĭ administrațiunĭ comunale din Bucureștĭ.

Cînd aŭ venit liberaliĭ la putere, o mulțime de avocațĭ fără pricinĭ s'aŭ repezit la tot soĭul de funcțiunĭ. Ne maĭ avînd unde să-ĭ numească, primăria Capitaleĭ *înmulți numărul avocaților săĭ cu patru* și, pe de-asupra, destitui pe ceĭ maĭ bunĭ avocațĭ rămașĭ de pe timpul D-luĭ Filipescu. In toate locurile acestea, aŭ fost numițĭ niște avocațĭ liberalĭ, carĭ, precum am maĭ spus, n'aŭ avut procese în viața lor.

Inferioritatea aacestora se simți numaĭ de cît; peste cîte-va zile primăria avînd un proces la Casație, **niciĭ unul dintre nouiĭ avocați nu fu capabil să pledeze procesul** și, *ca culme a rușineĭ, primăria care astă-zĭ are vre-o 8 avocațĭ*, **fu nevoită să angajeze cu 100 leĭ pe unul dintre avocațiĭ înlocuițĭ cu cîte-va zile maĭ nainte, pe D. Cihoski.**

Acesta se prezintă și cîștigă procesul.

Acum cîte-va zile, primăria a avut la tribunal un proces de expropriere și era reprezintată prin avocatul eĭ Clinceanu. Eĭ bine, acest Domn advocat făcu atît de proastă figură în instanță, în cît tribunalul fu nevoit să se refere la avocatul părțeĭ adverse, D. Alexandrescu, pentru a explica pĭesele din dosar și a da toate lămuririle trebuincĭoase în cauză.

In sală era un rîs general și chĭar avocațiĭ liberalĭ deplîngeaŭ decadența în care a ajuns Contenciosul primărieĭ Capitaleĭ.

In adevăr, e rușinos!

Ciocănaș

Iarăși armeniĭ

Armeniĭ se mișcă

Armeniĭ nu vor să se astîmpere. Sîngele celor două sute de miĭ de armenĭ măcelărițĭ de vre-o douĭ anĭ încoace, nu dă pace fraților din Constantinopol, Asia și întreaga Europă. Aceștia vor cu orĭ-ce chip să se răzbune, eĭ cer cu inzistență și fără teamă ca Europa să le acorde, dacă nu libertatea, cel puțin dreptul de a trăĭ.

Orĭ-cîtă osteneală și-ar da guvernul turcesc și Europa, pentru a astîmpăra pe armenĭ, aceștia nu se vor liniștĭ pînă cînd nu vor fi satisfăcuțĭ, și Englitera nu le va maĭ susține cererile lor atît de drepte și de umane.

Puștĭ și mitralieze

O depeșă din Bruxelles spune că, **comitetul revoluționar armean din Londra, a cumpărat o sută de miĭ de puștĭ sistem „Wenzel" de la maĭ multe fabricĭ belgiene,** *și că toate aceste puștĭ aŭ fost expediate prin Anvers în Armenia.* **De asemenea aŭ maĭ fost comandate și opt-zecĭ de mitralieze.**

Un noŭ manifest

Armeniĭ n'aŭ dezarmat dar, din contră eĭ se pregătesc grozav la lupta care pare a nu întîrzia, căcĭ din Constantinopol se vestește că comitetul revoluționar d'acolo, Dașanac-Tzoutionn *a lansat un noŭ manifest către* diplomațiĭ, politicianiĭ *și stăpîniĭ națiunilor, prin care protestează în modul cel maĭ energic în contra pasivitățeĭ interesate a Europeĭ și amenință cu nouĭ vărsărĭ de sînge.*

„Dacă o nouă vărsare de sînge, zice manifestul, nu va aduce ĭarăș nicĭ un folos cauzeĭ noastre, atuncĭ vom fi silițĭ a întrebuința **„alte mijloace mult maĭ radicale.**

„Noĭ pregătim un noŭ și mult maĭ „bun plan de luptă. Acest plan își va ajunge ținta și nu noĭ vom fi responsabilĭ de „consecințele luĭ sîngeroase. Vie ce o veni, cu „atît maĭ răŭ pentru Europa!

„Inainte de a-l pune însă în executare, conștiința ne ordonă a vă atrage atențiunea pentru ultima dată. Vărsarea de sînge ne repugnă, „dar sîntem silițĭ s'o facem!

„Dacă armeniĭ n'aŭ dreptul de a „trăi în pace, atuncĭ eĭ își vor da „toată osteneala de a zmulge acest „drept de la inimiciĭ săĭ! — Hodie mihi, „cras tibi!..."

Acest limbagiŭ al armenilor e cea maĭ puternică dovadă că vărsările de sînge vor reîncepe în curînd în Armenia.

Val.

La picĭoarele țaruluĭ

Sosirea țaruluĭ la Paris ne dă o priveliște tot atît de tristă ca și aceea pe care ne-o dădea altă-dată nobilul popor francez, cînd se înebunise după penașul și calul alb al luĭ Boulanger.

Republica franceză și-a uĭtat tot trecutul, a dat cu buretele asupra istorieĭ sale, a șters din amintirea sa marea și generoasa revoluție de la 1789, campaniile luĭ Napoleon contra Rusieĭ, toată lupta seculuĭ pentru drepturile omuluĭ, pentru libertate, egalitate și frăție.

Azĭ se primește în mijlocul uneĭ strălucite pompe, cel maĭ reacționar și maĭ primejdios din toțĭ monarhiĭ Europeĭ. Acela care ține sub picĭoarele și jugul săŭ aziatic atîtea milioane de oamenĭ, care nu lasă în țara sa nicĭ libertatea gîndireĭ, nicĭ libertatea preseĭ, acela care va popula cu surghiunițĭ Siberia, cum a populat-o tatăl și bunul săŭ, tiranul contra căruĭa luptă nihiliștiĭ, este primit în Franța democratică și republicană, cu o cinste, care este o insultă pentru trecutul acesteĭ țărĭ.

Parisul, orașul revoluțiunilor, cetatea de unde aŭ plecat atîta ideĭ generoase și atîtea mișcărĭ democratice, cetatea pe pĭața căreĭa aŭ căzut capete de regĭ, azĭ împodobită ca în zile de mare sărbătoare, se închină umilită pînă la pămînt înaintea tiranuluĭ nordic.

E o nebunie probabil trecătoare aceasta. Ca rușine, în curînd Franța își va aduce aminte de această uĭtare de sine și din noŭ ea va fi țara revoluționară de maĭ înainte, care va sta în fruntea mișcărilor generoase și umanitare.

Cos.

IN ONOAREA TARULUI

Cîntecele și industria franceză celebrează pe Rușĭ pentru a doua oară în ultimiĭ cincĭ anĭ.

Ce deosebire între finele și începutul seculuĭ nostru! Atuncĭ Rusia făcea încă parte din *Sfînta alianță* și ca atare inimică jurată a Franțeĭ. Astă-zĭ este prietenă și sărbătorită cu entuziasm. O tempora, o mores!

Așa e în politică. Acel pe care erĭ l-aĭ batjocorit, astă-zĭ îl lauzĭ, căcĭ politicianiĭ nu țin compt de cît de interesele meschine ale statelor în fruntea cărora se află.

Ce le pasă politicianilor francezĭ, că Rusia a fost, la începutul secoluluĭ, cauza ruineĭ Franțeĭ, ce le pasă că țarul este cel maĭ mare călăŭ al milioanelor sale de supușĭ, ce le pasă de umanitate și libertate? In primul rînd e interesul de castă și acesta le ordonă sărbătorirea autocratuluĭ rus, cu ajutorul căruĭa francezii speră să poată măcelări vre-o cîte-va zecimĭ de miĭ de germanĭ și să-șĭ ĭa ast-fel revanșa atît de mult dorită.

*

Și ast-fel Franța sărbătorește astă-zĭ pe țar și pe țarina Rusieĭ, prin tot felul de invențiunĭ artistice și industriale.

Altă-dată, reclama pentru alianțe și oamenĭ marĭ, se făcea prin imagine și maĭ ales prin fotografiĭ. Astă-zĭ însă, îndată ce se întîmplă ceva, cum apare pe orizontul lumeĭ vre-un om mare, industria profită și miĭ de obĭecte sînt puse în vînzare, purtînd imaginea celor sărbătorițĭ.

Pĭața Parisuluĭ este astă-zĭ plină cu miĭ de obĭecte, carĭ de carĭ maĭ fantastice, fabricate anume în onoarea țaruluĭ și a Rusieĭ.

Evantaliurĭ, oglinzĭ, casete pentru bijuteriĭ, cerceĭ, brățărĭ, broșe, nasturĭ de manșete, portofelurĭ, tabachere, cĭubuce, ace de cravată, în fine tot ce se fabrică la Paris și în Franța poartă numele și fotografia țaruluĭ, pe a luĭ Felix Faure între țar și țarină, în fine coroana și insignele Franțeĭ și ale Rusieĭ.

Datorite ingeniozitățeĭ miculuĭ artizan și fabricant, toate aceste obĭecte, ĭes ca de sub pămînt, regulat cînd apare vre-un om saŭ eveniment important.

Erĭ, Thiers saŭ Gambetta, Jules Ferry, generalul Boulanger saŭ marinariĭ rușĭ, astă-zĭ vizita țaruluĭ.

*

Entuziasmarea, ambalarea, sînt maĭ mult saŭ maĭ puțin complecte, de maĭ lungă saŭ maĭ scurtă durată, după cum e și importanța omuluĭ saŭ natura evenimentuluĭ care le-a provocat. Orĭ cum ar fi însă, trompetele reclameĭ carĭ celebrează pe oameniĭ zileĭ, sînt veciĭnic aceleașĭ.

Comerțul acaparează astă-zĭ faptele și personagiile istorieĭ, și e într'adevăr lucrul cel maĭ tipic al epoceĭ noastre.

Căcĭ dacă publicitatea exista deja sub această formă practică încă înainte de 1783, ea n'a fost însă, nicĭ odată atît de dezvoltată ca astă-zĭ. Ceea ce altă dată a fost o excepție, un entuziasm momentan, astă-zĭ a devenit o generalitate și un mijloc de propagandă pus de către politicĭ, la dispoziția oamenilor și a lucrurilor.

Vizita țaruluĭ la Paris este un noŭ pretext pentru industria pariziană, de a fabrica tot felul de obĭecte și de decorațiunĭ speciale. Țarul Nicolae, după atîțĭ alțiĭ, a luat și el loc în comerțul francez. Alăturĭ de cĭubucele *„Gambier"*, de pălăriile *„Boulanger"*, de stofele *„Eiffel"*, de tabacherile *„Kronstad"*, avem acuma atîtea și atîtea obĭecte cu numele *„Țarul Nicolae"*.

Pînă și batistele din Paris poartă astă-zĭ fotografia și numele țaruluĭ; ĭar francezul patriot nu își maĭ șterge nasul de cît cu imaginea și numele autocratuluĭ rus...

Dar *„portmoneurile"* și tabacherile de veritabilă pĭele rusească, reprezintînd pe Franța primind pe țar... Dar oglinzele cu treĭ fețe zugrăvite pe din afară cu fotografiele și culorile țaruluĭ și țarineĭ.. Apoĭ toate cele-l'alte miĭ de obĭecte, glorifică prin culorĭ și alegoriĭ alianța franco-rusă și pe oaspețiĭ muscalĭ.

*

Chĭar și poșta franceză voĭește să eternizeze vizita țaruluĭ la Paris, și în acest scop a făcut maĭ multe milioane de cărțĭ poștale cu fotografia țaruluĭ.

Este pentru prima oară cînd poșta franceză fabrică ast-fel de cărțĭ poștale ilustrate, cu toate că această reclamă politică exista deja de mult în cele l'alte state din Europa.

Peste cîte-va zile vom primi din Franța, din democrata și republicana Franță, cărțĭ poștale cu imagina celuĭ maĭ autocrat monarh din Europa.

Ce n'ar fi dat Boulanger ca să poată răspîndi în lume și cărțĭ poștale cu imaginea și numele săŭ; căcĭ e incontestabil că o cartă poștală ilustrată este cel maĭ admirabil instrument de propagandă politică. Ceea ce însă n'a reușit pseudo-republicanul Boulanger, s'a făcut pentru autocratul Nicolae.

Poesiile, romanțele și cîntecele de cafè-chantant sînt toate în onoarea țaruluĭ, și nu maĭ poțĭ intra astă zĭ în vre-o tavernă din Paris, fără a auzi numele țaruluĭ Nicolae cîntat pe toate tonurile.

Entuziasmul francez, după cum se vede, a pĭerdut din platonizmul săŭ de altă dată. Astă-zĭ entuzisamul este strîns legat cu interesul de a face din totul o afacere.

Și vizita țaruluĭ Nicolae la Paris, nu e de cît o afacere.

Dr. M. G. Valerianu.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din corespondența luĭ Chițibuș cu cetitoarele sale)

Chițibuș

Mi-aĭ răspuns, dragă, tocmaĭ așa precum m'așteptam eŭ: *Nu, nu te mărita, nu face această prostie; pentru libertate aŭ luptat și luptă popoarele.* Bun, dar ție nu ți-ar plăcea oare acea sclavie dulce și care te răpește, te farmecă de n'aĭ maĭ vrea vecĭnic să-țĭ ridicĭ de pe grumaz jugul unor brațe albe, plăpînde și fragede ca fagurul de miere? Maĭ aĭ vrea atuncĭ libertatea? Cine nu știe că orĭ ce tovărășie este lăsată pe trădare, prefăcătorĭĭ, minciună, etc. Cu toate acestea cînd se brodește una dreaptă, cît e de frumos! Vorbeștĭ ca și mine, Chițibuș, amărît. Poate aĭ dreptate. Văd și eŭ la cunoștințele mele atîtea ș'atîtea încurcăturĭ, că maĭ mulțămită mă găsesc așa cum sunt: Cu florĭ, cu hîrtiĭ, cu muncă... (Ce veĭ fi gîndind că sînt?)

Se spune că nouă nĭ să urășțe repede cu orĭ-ce lucru; se vede că eŭ am fost făcută să fiŭ vr'un ștrengar și am eșit femeĭe de treabă. Am pe masă un *Juvenal*, părtinitorul vostru, și știĭ ce-ĭ scapă luĭ din condeĭ? Iată: *Aceluĭ om care ĭubește o femeĭe pînă la adorație, tot îĭ e silă de ea de 7 orĭ în 24 de ore.* Știŭ, știŭ dar vorba luĭ Vlahuță: *Ce pustie-ĭ vatra rece!* Serĭ întregĭ să staŭ la sfat cu... un greere. Cîte odată el îmĭ spune așa de multe! Ce nu mĭ-a șoptit el de sub firidă, cîte nu ĭ-am destăĭnuit eŭ luĭ, în serile lungĭ și posomorîte de toamnă. De cîte orĭ nu m'a văzut el stînd înaintea pereĭ vreascurilor ce se mistuiaŭ svîrcolindu-se ca balauriĭ prin jăratec, plîngînd la geamurĭ, suspinînd după... raze de lună, ĭar el îngîna din surpăturĭ:

Crĭ, crĭ, crĭ, fericită-aĭ fi
Crĭ, crĭ, crĭ, l-aĭ putea ĭubi...

De unde știa el?.. Ce rușinată fugeam de m'ascundeam între perne! Ce oare el, în inima mea, ca într'o carte, știa să citească? A! cîte înăbușește ea acum, el lumeĭ de ar fi putut spune! Chițibuș, Chițibuș cît poate cuprinde un suflet! Fie-care om îmĭ pare ca un cimitir în care sunt îngropate amintirĭ, visurĭ, iluziunĭ, tot, tot.

Se schimbă timpul de sigur, prea mi-s negre astă-seară gîndurile, zicĭ mata acum, dar... eŭ tot te rog a m'asculta și pe vreme bună și pe vreme rea, căcĭ multe îmĭ propun a-țĭ povesti ĭarna asta de la gura sobeĭ, de lîngă vatră! Vreĭ?

Frusinica

Răspuns.—Se primește.

Chițibuș

BULETIN ATMOSFERIC

București, 25 Sept., 12 ore ziua.

Inălțimea barometrică la . . . . . 0°.758.6
Temperatura aeruluĭ. . . . . . . C° 21°.
Vîntul, slab de la NE
Starea ceruluĭ: noros
Temperatura maximă de erĭ 29
„ minimă de azĭ . . . . 13°
Temperatura a variat la noĭ între 30° și 7°.

Erĭ, timp frumos, astă-zĭ dimineață, ceață groasă la Bucureștĭ, Galațĭ, Brăila, Constanța și alte localitățĭ. In nordul Moldoveĭ și în cîte-va localitățĭ de munte din Muntenia, a plouat în mică cantitate. Barometrul a variat puțin; temperatura a crescut în unele localitățĭ cu un grad.

Din Bucovina

(Corespondență particulară a „Adevĕruluĭ")

Dușmaniĭ romînizmuluĭ

Ruteniĭ, ceĭ maĭ periculoșĭ dușmanĭ aĭ romînizmuluĭ din Bucovina, aŭ reușit pe lîngă guvernul Austrieĭ să facă să li se înființeze un liceŭ rusesc la Cernăuțĭ. Capitala Bucovineĭ a devenit de la 1 Septembrie,—căcĭ în acea zi liceul rusesc a fost deschis,—focarul oficial al slavizăreĭ romînilor din acea provincie. Pentru a pune stavilă propagandeĭ slave, romîniĭ din Cernăuțĭ, aŭ înființat un internat, care e deja deschis și va forma o puternică fortăreață pentru romînizmul periclitat. In maĭ puțin de șase lunĭ, romîniĭ bucovinenĭ, popor sărman și dezmoștenit, aŭ colectat 30,000 florinĭ, ca să poată pune la adăpost într'un institut național copiiĭ romînĭ.

Institutul romîn

Pe cît e de admirabilă această faptă, pe atît e de dureros, că, din regat nu s'a dat maĭ nicĭ un sprijin fraților bucovinenĭ, primejduițĭ în gradul cel maĭ enorm. Puterile lor sînt sleite, fondurile colectate sînt cheltuite prin cumpărarea unuĭ edificiŭ și întocmirea luĭ. Dăm aci cîte-va amănunte despre institutul romîn din Cernăuțĭ, în speranța că publicul patriot din regat va înțelege importanța cauzeĭ și se va grăbi a trimite obolul săŭ. Pe ziua de 1 Septembrie st. n. „Internatul de băețĭ romînĭ la Cernăuțĭ" a fost deschis. Director e D. Grigore Halip, unul din ceĭ maĭ distinșĭ pedagogĭ aĭ Bucovineĭ. Acest brav romîn s'a oferit a presta gratuit enorma muncă, ce reclamă acest greŭ oficiŭ. Numărul băeților primițĭ este de 72 dintre carĭ numaĭ cîțĭ-va maĭ avuțĭ plătesc o taxă oare-care pentru întreținere, ĭar restul e întreținut gratuit. Din lipsă de spațiŭ și fondurĭ, aŭ fost refuzațĭ vre-o 80 la sută dintre ceĭ ce aŭ solicitat a fi primițĭ.

Agitatoriĭ rutenĭ

E de temut, că aceștĭ copiĭ, cărora nu li s'a putut da adăpost în locașul romîn, să nu cadă în mrejile agitatorilor rutenĭ, carĭ ajutațĭ de fondurile secrete din Viena și Lemberg, promit părinților sărmanĭ, carĭ îșĭ daŭ copiiĭ la liceul rusesc, subvențiĭ lunare de 5—10 florinĭ. Ar fi decĭ foarte de dorit, ca internatul romîn să fie lărgit, ca să poată găsi intrare în el toțĭ copiiĭ romînĭ doritorĭ de învățămînt liceal. Dar pentru aceasta sînt de lipsă fondurile.

Intreținerea elevilor

Intreținerea celor 72 băețĭ primițĭ, va costa după proiectul de budget, ce s'a întocmit de către conducătoriĭ din Bucovina, aproximativ 9000 florinĭ. In această cifră sînt cuprinse și impositele și lefurile personaluluĭ de serviciŭ, apoĭ întreținerea edificiuluĭ. Totalul taxelor, ce plătesc toțĭ băețiĭ solvențĭ, nu ajunge de cît la suma de peste 2000 florinĭ.

Oferte pentru „Internatul de băețĭ romînĭ din Cernăuțĭ" se pot adresa pînă la 15 Oct. st. n. D-luĭ Atanas Pridre, Cernăuțĭ, piața Austria; ĭar de la 15 Oct. în colo, D-luĭ baron Dr. Alecu Hurmuzaki, Cernăuțĭ, strada Iosif.

Apelăm călduros la sentimentele bune ale cetățenilor romînĭ, aducîndu-le aminte, că cine dă de grabă, dă îndoit.

Corespond.

CRONICA

Afacere senzațională

O afacere extrem de senzațională, care va lăsa pe jos afacerea Urzică-Haralambie, e pe punctul de a izbucni în vileag.

Iată despre ce este vorba.

D. Piero Nocitto, fost sub-secretar de stat la ministerul de justiție din Italia și actual deputat, plecînd alaltă-erĭ din Sinaia, unde Dr. Antipa, profesor de pescărie, ĭ-a fost cicerone, a adresat Doamneĭ Zoe Sturdza, următoarea poezea:

Sinaia, 2 Octombrie 1896.
(Traducție).

Doamneĭ Zoe Sturdza
Plecînd în Italia

Părăsind acest cer, această verdeață, aceste florĭ, acești munțĭ și acest sfînt azil al femeeĭ, căreĭa natura ĭ-a dăruit inima Laureĭ și cîntul luĭ Petrarca, mîna-mĭ cade pe muta hîrtie *și simt că las din mine o parte.*

Doamnă prea grațioasă, care avețĭ mintea și *inima plină* de lucrurĭ frumoase, dațĭ vă rog nobililor romînĭ, frațiĭ noștri, *un buchet de roze* și spunețĭ-le, că iubirea nu lîncezește cînd inima este aceeaș și sîngele acelaș.

In urma acesteĭ operațiunĭ, direcțiunea fabriceĭ de hîrtie «Letea», simțindu-se maĭ ofensată de cît Dr. Haralambie pentru faptul că provenea de la Letea hîrtia pe care *a lăsat din sine o parte...* de inspirație, a trimis martorĭ poetuluĭ.

Pe de altă parte «nobiliĭ romînĭ» încătușațĭ, bătuțĭ de ungurĭ, rămașĭ goĭ și flămînzĭ vor înainta prin Cîrțan un memoriŭ către Papa, prin care vor protesta contra *buchetuluĭ de roze*, de oare-ce n'aŭ cu ce mînca salata.

D. Nocitto, care ar fi avut poate plăcerea de a maĭ sta în țară, a plecat năucit de atîta alarmă pentru nimic.

Bac.

Țarul în Paris

— Nouĭ telegrame —

PARIS, 25 Septembrie.— Țarul a exprimat ĭerĭ în maĭ multe rîndurĭ, sincera sa satisfacție pentru primirea entuziastă și feerică ce i s'a făcut în capitala Franceĭ.

Circulă știrea că după revista de la Châlons, țarul va veni la Paris să petreacă incognito 24 ore.

Țarul și presa franceză

PARIS, 25 Septembrie.— Toate ziarele celebrează ziua memorabilă și pe viitor istorică, de la 6 Octombrie. Relevează însemnătatea considerabilă a toastuluĭ țaruluĭ la Eliseŭ, care este dovada înțelegeriĭ absolute ce există între cele două guverne.

Journal zice că toastul țaruluĭ va asigura spiritele cele maĭ neliniștite, căcĭ a consacrat în mod oficial înțelegerea dintre Rusia și Francia.

Evenement și *Petit Parisien* zic că ĭerĭ s'a încheĭat alianța în mod definitiv.

Figaro zice că termeniĭ cu carĭ a calificat țarul uniunea franco-rusă, sînt ast-fel în cît nimic nu va putea să micșoreze valoarea lor expresivă.

Lanterne zice că țarul a ținut la Eliseŭ un limbagiŭ de natură a inspira Franceĭ cea maĭ mare încredere în viitor.

Ziarele republicane mulțumesc țaruluĭ pentru vizita sa D-lor Loubet și Brisson, care dovedește în mod formal acceptarea formelor și consecințelor regimuluĭ republican stabilit în Francia.

Ziarele continuă să comenteze serbările.

Soleil zice că ziua de 6 Octombrie este neuĭtătoare și face urarea ca această zi să poată avea ca urmare o eră de concordie. Ziarul zice că trebuĭe reamintit printre francezĭ trecerea aceluĭa care a moștenit în ultimele sale sfaturĭ părinteștĭ, pe acela de a rămîne amicul Franceĭ.

Intransigent zice că nu lumea oficială, ci poporul țăreĭ este acela care a aruncat Rusieĭ un strigăt formidabil de speranță și de simpatie, el este acela care a semnat alianța și care va ști să o apere. *L'Intransigent* termină zicînd: acum cînd nu maĭ sîntem izolațĭ, să ne întrebăm pentru ce singurătatea noastră a ținut așa mult timp și apoĭ să facem contrariul de ceea ce a pricinuit această singurătate.

Aspectul Parisuluĭ

PARIS, 25 Septembrie.—Aspectul Parisuluĭ aseară era cu desăvîrșire feeric.

Toată populația și vizitatoriĭ din provincie, năvăliseră pe bulevardele marĭ, Champs Elysées și drumurile principale.

Iluminațiunile electrice, cu gaz, globurĭ colorate luminaŭ în mod admirabil arboriĭ, ghirlandele și florile. S'aŭ organizat balurĭ și serbărĭ locale în toate cuartierele, unde domnește o bucurie generală.

Pe Sena este serbare de noapte și focurĭ, de artificiĭ la Trocadero, la Montmartre și la Belleville.

Atitudinea populațiuneĭ parisiene mărită cu 1.000.000 de provincialĭ, este cu desăvîrșire remarcabilă; toată ziua entuziasmul a depășit orĭ-ce descriere.

Țarul la Operă

Piața opereĭ este păzită de un cordon triplu de gardă republicană. Pe o distanță cît poate vedea ochĭul, nu este de cît un ocean de capete omeneștĭ de la carĭ pleacă strigăte neîncetate și aclamațiunĭ fără sfîrșit. Maĭ multe femeĭ leșină; maĭ multe persoane sînt ușor rănite.

Ofițeriĭ rușĭ carĭ sosesc sînt mult timp aclamațĭ.

Suveraniĭ și D. Faure sosesc la Operă la 10 ore și jum; D. Faure dă brațul țarineĭ și are la dreapta sa pe țarul. Garda republicană formează frontul pe scara mare deschizînd ast-fel drumul suveranilor; Doamna și D-șoara Faure urmează pe suveranĭ. In momentul cînd suveraniĭ, D. Faure și suita lor ajung în fața intrăriĭ Opereĭ, invitațiĭ scot aclamațiunĭ formidabile, maĭ multe minute și strigă: Trăĭască Rusia! trăĭască împăratul! trăĭască împărăteasa. Trupele prezintă armele și muzica cîntă imnul rusesc. Cînd perechĭa imperială și D. Faure apar în loja imperială, toțĭ spectatoriĭ sînt în picĭoare tăcuțĭ, apoĭ scot aclamațiunĭ formidabile. Țarul se așează la dreapta D-luĭ Faure, țarina la stînga și împăratul are la dreapta sa pe D-na Faure.

Spectacolul

Spectacolul începe la 10 ore 50 m.

Toțĭ artiștiĭ academieĭ naționale de muzică, grupațĭ pe scenă, cîntă imnul rusesc care este primit cu aplauze repetate.

Artiștiĭ joacă actul al II-lea din Sigurd și execută o parte din Korrigane.

Majestățile lor n'aŭ primit reprezintația prin nicĭ un aplauz.

In timpul entre-actuluĭ, țarul a manifestat dorința de a vedea pe șofiĭ arabĭ, dorință ce s'a realizat îndată. Majestățile lor s'aŭ întreținut cu eĭ cîte-va minute, apoĭ aŭ vizitat foaĭerul Opereĭ.

Perechĭa imperială s'a arătat apoĭ la balcon și a fost obĭectul uneĭ ovațiunĭ entuziaste din partea uneĭ mulțimĭ imense. La 12 ore noaptea, suveraniĭ s'aŭ retras pe cînd orchestra cînta imnul rusesc. D. Faure ĭ-a însoțit pînă la ambasadă, unde aŭ ajuns la 12 și 35 m. în mijlocul unor aclamațiunĭ fără sfîrșit.

MOFTURI

Stil oficial

Cine a făcut maĭ mare paradă de ura contra boerilor și a apucăturilor lor, ca D. Dim. Sturdza? Toată lumea îșĭ aduce aminte cum spunea într'unul din discursurile D-sale, că mama D-sale îl oprea, pe cînd era copil, chĭar să se joace cu copiiĭ de boĭerĭ, ca să nu ĭa apucăturĭ rele.

Eĭ bine munca ĭ-a fost zadarnică. D. Dim. Sturdza are toate apucăturile stăpînitorilor de pînă la 1848.

Zilele acestea s'a publicat corespondența oficială dintre D. Sturdza, ministru de externe și D. R. Sturdza, consul general la Constantinopole.

S'a văzut că în una din adrese, D. Sturdza vorbește de părințiĭ și de bunica D-luĭ R. Sturdza, făcîndu-ĭ marĭ elogiĭ pentru calitățile acesteĭa din urmă.

Tot așa se petreceaŭ lucrurile și pe cînd era Mihalache Ghika ministru de interne.

Pîrcălabiĭ terminaŭ rapoartele oficiale cu aceste cuvinte: „Sărut mîna cucoaneĭ Marghĭolița. Supune-ĭ te rog la cunoștința evghenieĭ sale că îĭ trimet o căprioară".

Și din corespondența D-luĭ Sturdza nu lipsește nicĭ măcar capra, căcĭ se vorbește de Apostol Mărgărit.

Mama D-luĭ Sturdza trebuĭe să tresară în mormîntul eĭ, văzînd că fiul eĭ vorbește ca pîrcălabiĭ luĭ Mihalache Ghica.

Pst.

INFORMATIUNI

INTERIOARE

Chestĭa Galaților

După cum am spus încă de acum cîte-va zile, dizolvarea consiliuluĭ comunal din Galațĭ este decisă, dar ea nu s'a putut să se facă pînă acum, din cauza imposibilitățeĭ în care se găsește guvernul, de a putea să împace pe diferițiĭ liberalĭ nemulțumițĭ din localitate, asupra listeĭ comisiuneĭ interimare.

*

Cestiunea aceasta va maĭ ține mult, dacă nu se va decide guvernul să renunțe la sprijinul unora dintre liberaliĭ nemulțumițĭ.

*

Sîmbătă, în consiliul de miniștri, e probabil că miniștriĭ vor lua o hotărîre definitivă în chestia de la Galațĭ.

Pînă Sîmbătă, D. Stolojan e însărcinat să încerce a împăca toate elementele liberale din localitate.

Guvernul speră că acum cînd are la dizpoziție și postul de prefect, lucrul va fi maĭ ușor.

Locotenența mitropolitană, în urma maĭ multor denunțărĭ ce a primit relativ la niște fapte scandaloase ce se petrec la mînăstirea Viforîta din jud. Dîmbovița, a numit o anchetă care să constate cele denunțate.

Stareța mînăstireĭ nu e streină de toate astea.

Guvernul a hotărît în mod irevocabil, dizolvarea tuturor consiliilor județiene din țară, carĭ în mare parte sînt compuse din conservatorĭ.

Toțĭ prefecțiĭ aŭ primit ordine ca imediat după convocarea lor, care se va face la 15 Octombrie, să găsească motive de dizolvare și să raporteze de urgență ministeruluĭ de interne în acest sens.

In consiliul comunal ce s'a ținut aseară, s'a discutat și hotărît între altele și asupra mijloacelor higienice ce trebuĭesc luate pentru combaterea epidemieĭ de variolă ce bîntuĭe cu putere prin mahalalele Capitaleĭ.

Inaugurarea portuluĭ Constanța

In consiliul de miniștri ce s'a ținut erĭ la ministerul de interne, s'a stabilit în mod definitiv programul de inaugurare a portuluĭ Constanța.

D. Sturdza va pleca mîine la Sinaia pentru a supune regeluĭ acest program, de oare-ce suveranul luînd parte la inaugurare, a ținut să vadă programul, înainte pe a fi publicat.

La această inaugurare vor fi invitațĭ pe lîngă funcționariĭ superiorĭ aĭ statuluĭ și membriĭ corpuluĭ diplomatic.

*

Pavilionul regal, care se construește la Constanța în vederea inaugurăreĭ portuluĭ, e gata. Asemenea și o parte din lucrărĭ.

D. Stoicescu, care a fost zilele acestea la Constanța, pentru a vedea nouile lucrărĭ, a comunicat colegilor săĭ că inaugurarea se poate face în primele zile ale luĭ Octombrie.

*

In vederea acesteĭ inaugurărĭ se vor bate 12 medaliĭ comemorative de aur pentru familia regală și miniștri, 100 de medaliĭ de argint și 170 de bronz pentru inginerĭ și diferițĭ funcționarĭ superiorĭ și inferiorĭ, carĭ aŭ luat parte la executarea lucrărilor.

*

Guvernul a luat hotărîrea de a da fie-căruĭ ziar din Capitală cîte un bilet de liber parcurs pe căile ferate pentru a trimete la Constanța cîte-un reprezentant, care să asiste la inaugurare.

După inaugurare se va da un mare banchet de 350 tacîmurĭ la care vor lua parte toate autoritățile superioare din țară.

D. Poni, însoțit de secretarul ministeruluĭ, a făcut o vizită școaleĭ normale de institutoare, transformată astă-zĭ în internat secundar.

Aseară s'a anunțat la Universitate rezultatul probelor înscris a le candidaților de bacalaureat.

Oralul începe mîine la Universitate.

Candidațiĭ admișĭ pentru oral sunt împărțițĭ în 8 seriĭ.

Realiștiĭ daŭ examenul în ultima serie.

D. Al. Culoglu, prefect de Brăila, se află în Capitală.

Am vorbit erĭ, despre dărîmarea unor case din str. Dudeștilor No. 3. Astă-zĭ D. Em. Ciocaneli s'a prezintat în biurourile redacțieĭ noastre și ne-a arătat că în acea zi chiar a cumpărat casele și le-a dărîmat, de oare-ce locatariĭ dependințelor — corpul principal era deja evacuat — aveaŭ casa închiriată cu luna și termenul închirieriĭ expirase. Ceva maĭ mult, D-sa le-a dat și o despăgubire de 50 leĭ.

De alt-fel articolul nostru a fost scris pe baza reclamațieĭ unuĭa dintre locatarĭ, care și el în acel moment nu știa că D. Ciocaneli devenise în acea zi chiar proprietar al caseĭ și prin urmare se credeaŭ autorizațĭ, atît după înțelegerea ce aveaŭ cu vechiul proprietar cît și după somația primărieĭ, să maĭ locuĭască în acea casă pînă la 23 Octombrie.

Afacerea Șteiner

D. Slătescu, procuror general, a făcut azĭ opoziție la Camera de punere sub acuzare, în contra ordonanțeĭ D-luĭ Dărăscu, judecător de instrucție, prin care a declarat caz de neurmărire în afacerea Steiner.

Camera de punere sub acuzare va decide în ultima instanță.

Mîine se va ține un consiliŭ de miniștri la Sinaia sub presidența regeluĭ.

D. Dancov a fost numit director al penetenciaruluĭ de la Plătăreștĭ, în locul D-luĭ Macri.

Duminecă 29 Septembrie va apara organul naționalist al Ligeĭ «Liga Romînă» sub direcțiunea comitetuluĭ central executiv al Ligeĭ Culturale și cu colaborarea maĭ multor scriitorĭ distinșĭ de la noĭ și de peste munțĭ.

Funcționariĭ telegrafo-poștalĭ

Ne-am ocupat în diferite rîndurĭ de situația funcționarilor telegrafo-poștalĭ. Azĭ revenim asupra cestiuneĭ pentru a arăta cum, din cauză că guvernul nu se ocupă de cît să mărească veniturile bugetare, se dezorganizează serviciile cele maĭ importante și carĭ ar trebui să preocupe în primul loc pe un guvern priceput.

*

Pentru a se face cu maĭ multă înlesnire și cu siguranță serviciul poștal și telegrafic, ca și acela de transport pe C. F, cum și din alte motive de ordine publică, statul a monopolizat aceste serviciĭ.

Intr'o organizare dreaptă și democrată, aceste serviciĭ nu ar fi considerate ca mijloace pentru crearea de venitură statuluĭ. Plata pe care o daŭ cetățeniĭ pentru telegrame, transportul scrisorilor, saŭ transportul pe C. F. este plata unuĭ serviciŭ cu care s'a însărcinat statul, pentru maĭ multă siguranță, și prin urmare veniturile pe carĭ le daŭ aceste serviciĭ publice, trebuĭesc întrebuințate pentru perfecționarea serviciuluĭ, pentru îmbunătățirea soarteĭ funcționarilor.

*

La noĭ nu se procedează însă ast-fel. Poșta și telegraful ca și căile ferate sînt considerate drept niște adevărate impozite și guvernul, maĭ ales anul acesta, pentru a putea umfla cît maĭ mult veniturile statuluĭ, a suprimat aproape 2.000.000 leĭ de la materialul și plata funcționarilor, din bugetul prezintat de direcția generală a poștelor și telegrafelor.

*

Care este rezultatul acesteĭ marĭ reducerĭ? Maĭ întîĭ la direcție se simte o mare lipsă de material, apoĭ numărul funcționarilor e insuficient. Și muncesc bițiĭ funcționarĭ maĭ mult de cît le permit puterile.

*

Dar este o clasă de funcționarĭ care trebuĭe să atragă în special atenția noastră.

Se știe că pentru a intra cine-va în corpul funcționarilor telegrafo-poștalĭ, trebuĭe să dea un examen. O dată examenul dat—dacă răușește, este trecut pe lista condidaților, la gradul de elev, după ordinea noteĭ de răușită. Acești candidațĭ fac slujbă ca și ceĭ-l'alțĭ funcționarĭ, dar onorific.

Direcția, văzînd că oameniĭ aceștia muncesc cu sîrguință, prevăzuse în buget suma necesară pentru ca să le poată da cîte un ajutor de 50 leĭ pe lună, pînă ce vor putea să ĭa funcție prevăzută în buget.

*

D. ministru de finanțe însă, ceruse tuturor ministerelor economiĭ. S'aŭ tăĭat cum am spus 2.000.000 și de la poștă și telegraf.

S'a tăĭat decĭ și din suma prevăzută pentru ajutoarele onorificilor, lăsîndu-se numaĭ 36,000 leĭ.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 24 Septembrie 6 Octombre 1896

5% Renta r. F.	103 3/4	Act. B. Agricole	—
5% Renta am.	101 3/4	Dacia-România	—
5% » (92—93)	100	Naționala	—
5% » am.	100	Patria	—
6% Obl. rur.	102 1/2	Construcții	—
Pensiuni	2?3	**SCHIMB**	
5% Obl. c. Buc.	95 1/4	Londra	25.17.1/2 16 1/4
5% » (1890)	96 1/4	Paris	99 92.1/2 90
5% Fonc. rur.	92 5/8	Viena	2.10 1/4 1/8
5% » urb.	88 [illegible]	Berlin	123.45.40
5% » »	—	Belgia	99.10
5% » » Iași	82 3/4	Scont B. n.	[illegible]
5% Obl. [illegible]	—	Avans. » »	5
Banca Nat.	—	» O. dep.	5 1/2

Acești 36.000 nu puteaŭ ajunge de cît pentru 60 de onorificĭ, pe cînd numărul lor era de 160.

*

Ast-fel s'a creĭat o nouă clasă de funcționarĭ telegrafo-poștalĭ: *clasa aspiranților* la ajutorul de 50 de leĭ pe lună.

Și în această clasă sînt azĭ aproape 100 de aspiranțĭ. Și staŭ acești oamenĭ și muncesc cu punctualitate și așteaptă 4—5 lunĭ pînă să ajungă a primi ajutorul de 50 de leĭ și apoĭ alte 8—10—12 lunĭ pînă să treacă în bugetul lefilor.

Și se spune că în țara romînească se trăĭește ușor!

Da, se trăĭește foarte ușor, și se ĭa cu ușurință slujbe grase cînd eștĭ omul puternicilor zileĭ și cu meseria de agent electoral.

*

Ar fi drept ca în bugetul viitor guvernul și Camerele să dea direcțieĭ poștelor și telegrafelor, toate sumele de carĭ are nevoĭe pentru a organiza serviciul în cele maĭ bune condițiunĭ.

Este nedrept, e barbar ca statul să fure munca unor biețĭ nenorocițĭ, cînd serviciul căruĭa îșĭ daŭ eĭ munca produce milioane.

Căcĭ să se noteze, aspiranțiĭ la diurnă și diurniștiĭ nu sînt primițĭ acolo numaĭ pentru ca să facă practică, dar pentru că serviciul are nevoĭe de eĭ.

Dacă acești 140 de funcționarĭ supranumerarĭ ar refuza într'o bună dimineață să-șĭ maĭ dea concursul lor gratis și ar sta acasă saŭ s'ar decide să se ocupe cu alt-ceva, serviciul telegrafo-poștal ar suferi enorm.

*

Eĭ bine, dacă eĭ sînt o necesitate, cum se poate ca să fie silițĭ a servi statuluĭ în mod gratuit? Carĭ maĭ sînt funcționariĭ statuluĭ carĭ fac slujbă gratis? Chĭar și soldaților carĭ făcînd armata îșĭ împlinesc o datorie, totu-șĭ li se plătește o leafă, nu ĭ-a trecut nimănuĭ prin gînd să-ĭ oblige a mînca și a se îmbrăca pe socoteala lor.

Economiile sînt bune atît timp cît nu lovesc în cel maĭ elementar simțimînt de dreptate.

Ceea ce se petrece cu funcționariĭ de carĭ ne ocupăm, o repetăm, este o barbarie, și guvernul e dator să înceteze a exploata în chipul acesta munca oamenilor.

Rep.

O sinucidere

Ni se comunică din Tîrgoviște, că D. Răducanu Carabulea, fost grefier și în urmă jude de pace la Răzvad, s'a sinucis în casa sa din strada Suseni.

Cauza care l'a făcut să ĭa această hotărîre e mizeria.

Nenorocitul rămăsese în timpul din urmă, fără slujbă și ne-avînd cu ce-șĭ hrăni copiiĭ s'a sinucis.

Orașul întreg a fost viŭ impresionat de această sinucidere, de oare-ce Carabulea era un om bun și se bucura de multe simpatiĭ în localitate.

Vechile clădirĭ ale Ttribunaluluĭ și Curțiĭor de apel și Casație aŭ fost reparate pentru a se muta în ele Conservatorul de muzică și Biblioteca Statuluĭ. Reparațiunea fiind terminată, s'a început mutarea.

Conservatorul ocupă localul unde a fost Curtea de Casație și Notariatul, ĭar Biblioteca Statuluĭ partea unde a fost Curtea de Apel.

D. Miculescu, profesor de fizică la facultatea de științe din Bucureștĭ, a fost numit inspector general al învățămîntuluĭ secundar, în locul rămas vacant în urma retrageriĭ D-luĭ St. Mihăilescu.

In sfîrșit D. Manolache Culoglu, prefectul de Covurluĭ, văzînd că-ĭ este imposibil să o scoată la cale în actuala situație politică de la Galațĭ, șĭ-a dat demisia.

D. Sturdza l'a învățat chĭar să-șĭ dea demisia, ast-fel că nu maĭ încape vorba că ea va fi primită de ministrul de interne.

Se crede că în urma acesteĭ demisiunĭ, situația în Galațĭ va fi definitiv tranșată.

D. B. P. Hașdeŭ a pus sub presă un volum, care va coprinde tot ce a scris D-sa în ceĭ din urmă nouă anĭ.

Volumul va purta titlul: *Ideal și sarcazm.*

Cursurile școaleĭ normale Carol I, de la C.-Lung, vor începe în mod regulat tocmaĭ la 1 Octombrie, de oare-ce să fac niște reparațiunĭ la localul școaleĭ după avizul consiliuluĭ technic.

D'ALE ARMATEI

Regimentele de artilerie din garnizoana Bucureștĭ, aŭ făcut erĭ un marș militar pînă la Floreasca.

Aci aŭ executat și mișcărĭ de tir.

ECOURI

La 1 Octombrie, se va ține concurs la Universitatea din Bucureștĭ pentru ocuparea a două posturĭ de asistențĭ de clinică de la Facultatea de medicină din Bucureștĭ.

Concertul urmat de bal ce societatea muzicală „Lyra Romînă" trebuĭa să-l dea Duminecă 22 Septembrie, în sala Hugo, s'a amînat pentru Sîmbătă, 28 Septembrie c., cînd biletele vîndute vor fi valabile.

Societatea „Lyra Romînă" pusă sub direcțiunea D-luĭ Juarez Movilă, căpătîndu-șĭ în scurtă vreme o frumoasă reputațiune în lumea muzicală, ne facem o plăcere să îndemnăm pe iubitoriĭ de artă și distracțiĭ alese să asiste la Concertul-Bal ce ea va da Sîmbătă, 28 c.

Din cauza abundanţeĭ de materie, suspendăm pentru astă-zi urmarea foiţeĭ PRIMEJDIE DE MOARTE.

Aflăm că D. Al. Filimon, şeful bĭurouluĭ ordonanţărilor din ministerul instrucţieĭ, să află greŭ bolnav de vre-o zece zile.

Comitetul central al Ligeĭ culturale, aduce la cunoştinţa D-lor studenţiĭ şi D-şoarelor studente că nu vor beneficia de reducerile ce se fac membrilor Asociaţeĭ generale a studenţilor universitarĭ romînĭ, de cît aceĭa carĭ aŭ carte de student din anul trecut cel mult, însă vizată anul acesta, precum şi aceĭa carĭ vor scoate acea carte de student de la sediul Asociaţieĭ, în localul Ligeĭ culturale, str. Nouă No. 6.

Costul uneĭ cărţĭ de student este de 3 leĭ şi se libereoază de către casier.

TEATRALE

Azĭ se dă la Teatrul Naţional **Puşculiţa,** comedie în 5 acte de Labiche şi Delacour, localizare.

*

Imediat după *Puşculiţa* se va reprezinta *Denisa,* de Al. Dumas şi apoĭ *Amphitrion,* de Moliere, împreună cu *Un leŭ şi un zlot,* localizare de D. D. R. Rosetti.

*

Direcţia Teatruluĭ Naţional a afişat anunţul prin care face cunoscut repertorĭul Trupeĭ lirice şi numele artiştilor angajaţĭ.

REPERTORIU.— Opere: 1) Traviata. 2) Ernani. 3) Trovatore. 4) Otello. 5) Aida. 6) Un ballo in Maschera, (de G. Verdi). 7) Norma, (de V. Bellini). 8) Ughenoţiĭ, (de G. Meyerbeer). 9) Cavalerizmul ţărănesc (Cavalleria Rusticană), de P. Mascagni. 10) Faust, (de Ch. Gounod). 11) Carmen. 12) Pescuitoriĭ de Mărgăritare, (de G. Bizet).

Opere comice: 13) Mignon. 14) Caidul. 15) Visul uneĭ noptĭ de vară (de Ambroise Tomas). 16) Dragoniĭ luĭ Villars, (de Aimé Maillart). 17) Lakmé, (de Leo Delibes). 18) Mireasa vîndută. (Die Verkaufte Braut), de Friedrich Smetana. 19) Căminul, (Chalet). 20) De-aşĭ-fi rege, (de Adolphe Adam). 21) Zîna Albă, (de Boieldieu). 22) Carnavalul din Veneţia, (de E. Petrella).

Personalul Artistic: D-niĭ: *Luigi Colazza,* tenor dramatic. *I. Băjenaru,* tenor liric. *C. Grigoriu,* tenor. *Al Bărcănescu,* tenor. *Adamo Gregoretti,* bariton, dramatic. *I. Niculescu,* bariton. *D. Theodorescu,* I-ul bas profund. *Gr. Alexiu,* bas. *A. Petrovici,* bas-bariton.

D-ne: *Adela Antiaori,* prima-donă dramatică. *I. Vlădaia,* prima-donă legeră *** contralta. *Em. Einschenk,* soprană. *L. Brezeanu,* soprană. *Emilie Placa,* soprană.

Corul se va compune din 40 perosane.

Prima reprezintaţie se va da Lunĭ, 14 Octombrie, 1896. Un afiş special va anunţa opera cu care se va deschide stagiunea.

Preţurile serale: Loje avant-scenă leĭ 50; loje benoar, leĭ 35; loje bel-étage, leĭ 30; loje rangul III, leĭ 16; Stal rangul I, leĭ 7; stal rangul II, leĭ 5; stal rangul III, leĭ 4. Galeria numerotată, leĭ 2; galerie nenumerotată, 1 leŭ.

Direcţiunea face un abonament de 40 reprezintaţiunĭ, adică 20 reprezintaţiunĭ numere cu soţ şi 20 fără soţ.

Revista cărţilor

Crima şi Şcoala de Jacques Bonzon. Paris, editura Guillaumin & C-nia.

Criminalitatea care pe zi ce merge, ĭa proporţiunĭ maĭ marĭ, a început să îngrijească pe savanţĭ şi în special pe sociologĭ. Carĭ să fie cauzele acestuĭ fenomen al însălbătăcireĭ moravurilor noastre şi carĭ să fie remediile saŭ cel puţin paliativele? Iată ce voĭeşte să caute D. Bonzon în interesanta sa lucrare *Crima* şi *Şcoala,* care a apărut în editura librărieĭ Guillaumin din Paris.

In special autorul studiază cestiunea importantă a influenţeĭ şcoaleĭ şi a chipuluĭ cum ea ar trebui de modificat învăţămîntul, pentru a pune un frîŭ acestuĭ flagel social care se numeşte *criminalitatea.*

In depozit în *Sala de Depeşĭ* a *Adevĕruluĭ.* Preţul leĭ 2.50.

Ţarul la Paris

PARIS, 25 Septembrie. — Treĭ persoane rănite ĭerĭ, aŭ murit.

PARIS, 25 Septembrie.—Azĭ d mineaţă timpul este înourat. D-nu Faure a sosit la 9 ore 35 m. la ambasada Rusieĭ. Ţarul şi ţarina se urcă îndată în caleaşcă deschisă, pentru a merge la Notre-Dame. Escorta o forma un escadron de cuirasierĭ.

Suveraniĭ ruşĭ aŭ ajuns la Note-Dame în mijlocul uneĭ mulţimĭ compacte care striga: Trăĭască împăratul! trăĭască împărăteasa.

Majestăţile lor ruseştĭ vor merge la palatul justiţieĭ la 10 ore şi jum.

PARIS, 26 Septembrie.—In vizita lor la Notre-Dame, majestăţile lor ruseştĭ şi D-nu Faure aŭ fost primiţĭ de monseniorul cardinal Richard, vicariĭ generalĭ şi clerul. S'a arătat suveranilor faĭmosul manuscris al evangheliĭ, în limba slavonă vechĭe, care aparţine bibliotecei din Reims, şi pe care, după tradiţie, foştiĭ regĭ aĭ Franciei prestaŭ jur mînt.

Majestăţile lor aŭ vizitat apoĭ palatul justiţieĭ şi Panthonul unde aŭ descins în cavourĭ şi s'aŭ oprit în faţa mormîntuluĭ luĭ Carnot.

Ţarul în cripta luĭ Napoleon

De acolo ţarul şi ţarina s'aŭ dus apoĭ la invalizĭ, unde aŭ vizitat maĭ întîĭ mormîntul luĭ Napoleon, în faţa căruĭa ţarul a rămas un minut tăcut. Ţarul s'a scoborît singur în criptă, însoţit de generalul Billot şi cîţĭ-va ofiţerĭ. Cortegĭul a străbătut apoĭ capela, a vizitat infirmeria, refectorĭul, muzăul de artilerie şi a eşit prin curtea de onoare în care eraŭ înşiraţĭ generaliĭ şi invalizĭĭ.

Mormîntul luĭ Carnot

PARIS, 26 Septembrie.— Ţarul a trimes la Pantheon, pe mormîntul luĭ Carnot, un snop minunat de florĭ şi a adresat celor doĭ fiĭ aĭ acestuĭa, cuvintele cele maĭ bine-voitoare şi mişcătoare.

Mulţimea era enormă pe parcursul cortegĭuluĭ şi numeroase persoane aŭ dejunat pe marginea trotuarelor, pentru a vedea pe suveraniĭ carĭ aŭ fost aclamaţĭ în mod călduros.

Ceremonia este foarte reuşită. D-nu Mounet-Sully citeşte o odă ţaruluĭ şi maĭ multe fete coborînd dintr'o luntre, prezintă ţarineĭ florĭ într'un vas de argint sculptat.

Ministrul de comerţ roagă pe ţarul, cît şi pe D-nu Faure, de a pune prima pĭatră a poduluĭ şi a acorda ast-fel aceşteĭ opere marĭ de civilizaţie şi de pace, înalta sa aprobare şi graţiosul patronagiŭ al împărăteseĭ. Ţarul şi ţarina se înclină, apoĭ semnează procesul-verbal. Ţarul şi D-nu Faure iaŭ atuncĭ cîte o mistrie, răspîndesc ciment, apoĭ bat prima pĭatră cu cĭocanul.

La palatul monetărieĭ

Perechia imperială merge la palatul monetărieĭ, unde azistă la baterea uneĭ medaliĭ ce i se oferă. Acest drum s'a făcut ĭar în mijlocul unor aclamaţiunĭ entuziaste.

La Institut, D-nul Leogonvé adresează majestăţile lor ruseştĭ un discurs de bună-venire, reamintind vizita luĭ Petru-cel-Mare,—apoĭ D. François Coppée citeşte o odă în onoarea lor.— Suveraniĭ semnează apoĭ procesul verbal al şedinţeĭ.

Toasturile ţaruluĭ

PARIS, 26 Septembrie. — Peste tot se comentează toasturile ţaruluĭ şi se zice că la Cherbourg nu putea fi tot aşa de amabil ca la Paris. Cherbourg era anticamora al căreĭ salon este Parisul. Impăratul a aşteptat să fie în salon pentru a vorbi maĭ liber.

PARIS, 26 Septembrie. — D-nul Monod, preot protestant, a făcut să se afişeze o odă compusă de dînsul şi dedicată ţaruluĭ, rugînd pe acesta să ia în mînă protegearea Armenilor.

DIN ORIENT

CONSTANTINOPOL 25 Septembrie.—Poarta a refuzat cererile guvernelor Statelor-Unite, Spanieĭ, Olandeĭ şi Grecieĭ de a admite şi staţionariĭ lor la Constantinopol, pentru motivul că numaĭ puterile semnatare ale tratatuluĭ de la Berlin se bucură de acest drept.

Consiliul de miniştri ţinut alaltă-erĭ, a discutat cestiunea confiscăreĭ proprietăţilor Armenilor emigraţĭ în străinătate.

ATENA, 25 Septembrie.— Ştirea că Poarta ar fi încheĭat un împrumut pe lîngă concesionariĭ farelor, trebue rectificată în sensul că este vorba de un avans de 350,000 lire, contra prelungireĭ concesiuneĭ pe 25 anĭ. Soluţiunea cestiuneĭ a întârziat din cauza obiecţiunilor venite din partea interesaţilor englezĭ.

Alegerile în Ungaria

BUDA-PESTA, 25 Septembrie.—*Oficial.* Reichstagul este convocat pentru 23 Noembrie. Alegerile se vor face între 28 Octombrie şi 6 Noembrie.

VIENA, 25 Septembrie.—*Camera deputaţilor.* D-nu Kuenburg, propune să înceapă discuţia asupra răspunsuluĭ D-luĭ Badeni la interpelarea sa. Această propunere se respinge cu 86 voturĭ contra 68.

EDITIA III

Ultime Informaţiunĭ

INTERIOARE

Remaniarea

Incurcăturile de la primăria de Iaşĭ încep să ĭa proporţiunĭ carĭ pun într'o grea situaţie pe guvern şi în special pe D. Dim. Sturdza.

Este vădit, că după cele ce se descoperă în sarcina administraţieĭ Iaşuluĭ, guvernul va fi nevoit să dizolve consiliul comunal. Sînt uniĭ de părere că nu e nevoĭe de dizolvare şi că se va putea menţine consiliul actual alegîndu-se numaĭ alt primar şi alte ajutoare. Aceasta însă nu se va putea face, de oare-ce s'ar retrage maĭ mulţĭ consilierĭ şi decĭ se va ajunge tot la dizolvare.

*

Dar chestia importantă este următoarea: Se ştie că de cînd d. G. Mîrzescu şi cu amiciĭ săĭ aŭ reintrat în partidul liberal, între alte condiţiĭ puse şi acceptate de d. Dim. Sturdza, a fost şi aceea de a i se da D-luĭ Mîrzescu un portofoliŭ.

La venirea liberalilor la putere, D. Mîrzescu **a fost tras pe sfoară.** Pînă în momentul depunereĭ jurămîntuluĭ, D. G. Mîrzescu era convins că figurează pe lista miniştrilor şi primea chiar felicitărĭ. In ultimul moment însă, a fost înlocuit.

*

Atuncĭ D. Mîrzescu era cît pe aci să înceapă campania contra guvernuluĭ.

D. Dim. Sturdza ĭ-a făgăduit însă, în mod solemn, că la prima remaniere ministerială îĭ va da portofoliul instrucţieĭ.

Conu Ghiţă s'a hotărît să maĭ aştepte, dar s'a putut observa cît de puţin concurs a dat D-sa guvernuluĭ şi cum şĭ-a păstrat continuŭ o situaţie care să-ĭ poată permite, îndată ce se va convinge că D. Dim. Sturdza vrea să-l tragă pe sfoară, să ridice steagul opoziţieĭ. D-sa n'a dat concurs guvernuluĭ, de cît în chestiile ce se trataŭ în culise, cum a fost chestia mitropolituluĭ.

*

Acum a sosit momentul remanierei ministeriale, dar numaĭ de D. Mîrzescu nu se vorbeşte nimic.

Senatorul de Iaşĭ a bătut la uşa D-luĭ Sturdza şi ĭ-a amintit vechile făgăduĭelĭ. D. Sturdza începuse ĭar a-ĭ face tot felul de promisiunĭ ca să-l liniştească şi să-l facă să nu pĭardă speranţa.

D. Mîrzescu, era pĭerdut, cînd de o dată izbucniră daraverile de la primăria din Iaşĭ.

Atuncĭ conu Ghiţă şĭ-a luat ifosul.

— Dacă nu te ţiĭ de vorbă, a zis D-luĭ Sturdza, să ştiĭ că daŭ concurs opoziţieĭ, atît la alegerea de senator cît şi în alegerile comunale.

Inţelege orĭ-cine, cît de greŭ ĭ-ar veni guvernuluĭ să fie bătut la Iaşĭ, atît la alegerea senatorială cît şi la alegerile comunale, care ar fi inevitabile, dacă s'ar supăra conu Ghiţă, căcĭ D-sa va putea să descomplecteze imediat consiliul.

*

In această situaţie, se dă cu siguranţă în cercurile guvernamentale, ştirea că D. Mîrzescu va intra de astă-dată în minister şi va înlocui pe D. Poni la ministerul cultelor şi instrucţiuneĭ publice.

Intrarea D-luĭ Mîrzescu în minister, ar fi o reeditare a intrăreĭ D-luĭ Stolojan. Un ministru care se impune, iar nu care este primit cu bună-voinţă.

*

De cît, domnia conuluĭ Ghiţă nu va fi de lungă durată.

D. Dim. Sturdza a declarat maĭ multor membri influenţĭ aĭ partiduluĭ, că din şase în şase lunĭ va face remanierĭ ministeriale, pentru ca toţĭ doritoriĭ de a-şĭ pune pe cărţile de vizită: *ex-ministru,* să poată căpăta acest drept.

Rep.

Camera de punere sub acuzare se va pronunţa mîĭne asupra opoziţieĭ făcute de D. procuror-general Stătescu, în contra ordonanţeĭ de neurmărire a judecătoruluĭ de instrucţie Dărăscu, cu privire la afacerea Steiner.

Ceĭ 7 deputaţĭ italienĭ carĭ s'aŭ întors în Capitală de la Constanţa împreună cu D. Stoicescu, aŭ plecat asearĕ cu trenul de Vîrciorova.

D. Stolojan, ministru de interne, a plecat aseară la Galaţĭ.

Numărul bolnavilor de variolă în pavilioanele de la Colentina e de 56.

Mortalitatea în Capitală a bolnavilor, e de 12 la sută.

In general sînt bolnavĭ ţiganiĭ lucrătorĭ pe la binale şi alţĭ lucrătorĭ romînĭ carĭ aŭ fost în contact cu ceĭ dintîĭ.

Mîĭne se va ţine la Sinaia un consiliŭ de miniştri la castelul Peleş, sub preşidenţia regeluĭ.

D. Rizu, proprietarul moşieĭ Popeştĭ, plasa Cîlniştea, jud. Vlaşca, a fost torturat de nişte tîlharĭ şi jefuit de 3387 leĭ.

Hoţiĭ aŭ fost prinşĭ. Sunt doĭ bărbaţĭ şi o femeĭe din aceeaş comună.

Un concurs scandalos

Cele ce s'aŭ petrecut cu concursul pentru catedra de Limba Franceză de la Azil, sînt de natură a revolta pe orĭ-ce om cu puţin bun-simţ.

Din cele 17 candidate înscrise, s'aŭ prezintat treĭ-spre-zece; ĭar din acestea aŭ fost admise la oral numaĭ treĭ: D-şoarele Spiru Paul, suplinitoarea catedreĭ; Gheorghiade Elena şi D-na V. Vaschide.

Dintre aceste treĭ, suplinitoarea catedreĭ a răspuns infam de prost, maĭ prost ca o elevă de externat,—şi, cu toate astea, onorabila comisiune a scos-o cu o medie de 7, 48, cînd toţĭ ceĭ carĭ aŭ asistat la concurs se aşteptaŭ de la D-şoara Spiru, în urma probeĭ ce dăduse, la o cădere sigură.

Să fie la mijloc vre-o protecţie oare-care, saŭ triumful aceşteĭ candidate se datoreşte ignoranţeĭ comisiuneĭ examinatoare?....

Partea a doua ne pare maĭ adevărată, o dată ce comisiunea a fost prezidată de D. Meissner, care se pricepe în ale literatureĭ franţuzeştĭ maĭ puţin de cît ne pricepem noĭ în limba chineză.

ADEVĔRUL ILUSTRAT caută în tot-d'a-una să fie în actualitate. Ilustraţiunile sale sînt pe cît se poate o icoană a evenimentelor zileĭ. Ast-fel pentru Dumineca viitoare, suplimentul nostru literar va coprinde o ilustraţie reprezintînd sosirea regeluĭ la Craiova, ĭar alta umoristică, în care Franţa este reprezintată la picĭoarele ţaruluĭ. Ca portret vom da chipul celebruluĭ şef al socializmuluĭ german A. Bebel şi ca subĭect umoristic — un desemn intitulat VIS şi REALITATE.

Textul, ca în tot-d'a-una, este bine îngrijit şi alcătuit de colaboratoriĭ noştri Nora, Virgiliu Cişman, Quintus, Xeni, Muzicescu şi alţiĭ.

JUDICIARE

Tribunalul din Dorohoiŭ a condamnat erĭ, pe fostul inginer al judeţuluĭ, Hovshi, şi pe fostul săŭ conductor Diaconescu, la cîte o lună închisoare, 1000 leĭ despăgubirĭ şi 500 leĭ amendă.

Mîĭne se judecă la Curtea de apel din Galaţĭ opoziţia D-luĭ Robescu în afacerea Brening.

Inaintările în armată

Iată lista complectă a înaintărilor carĭ s'aŭ făcut în armată pe ziua de 1 Octombrie:

Infanterie

Locotenent-colonel: Aslan Mihail, reg. Dolj 1.
Maiorĭ: Simionescu Gr., reg. Radu Negru 21, Cristea D., reg. Gorj 18 şi Bältăceanu St., reg. Telcorman 20.

Cavalerie

Căpitanĭ: Constantinescu N., Moscu N., Buhlea Aristotel, Gălăşescu C., Brăiloiŭ Gh., Străinescu Traian, Radovicĭ Leonida, Coroiu Eduard, Duca C. Neagu Const., Costescu Alex.
Locotenenţĭ: Luca Toma, Popescu N., Cilibidache Demostene, Pleşoianu N., Filipescu Eugeniu, Cantacuzino Şerban, Davidoglu Cleante, Miulescu Ludovic, Chirilă Ioan, Bobeĭca C., Pop Ion şi Petrovicĭ Al.

Artilerie

Locot.-colonelĭ: Baronescu Radu, Stoescu Gh. şi Georgescu Gh.
Maiorĭ: Berlescu Anton, Bogdan Th. şi Buzinschi D.
Căpitanĭ: Stroja Al., Vàitoianu Alex., Robescu Valeriu, Scheia Argintiu, Patriciu Lucian, Miclescu Gh. şi Petala N.
Guard de Artilerie clasa I: Lăzărescu Vasile.
Guard de Artilerie clasa II: Cristescu Damian, Mihăilescu N., I. Agrion şi Anghelescu N.

Administraţie

Adjunct clasa I: Andreescu Ioan.

Sîntem rugaţĭ a publica următoarea scrisoare, căreĭa imparţialitatea ne obligă a-ĭ face loc:

Domnule Director,

Unul dintre corespondenţiĭ D-v., indus de sigur în eroare, v'a comunicat maĭ multe inexactităţĭ cu privire la învăţătorul D. Popescu, din comuna Valea cu Apă, jud. Gorj.

Ast-fel se zicea despre sus-numitul învăţător, că nu-şĭ îngrijeşte şcoala, că speculează pe părinţiĭ şcolarilor, că cumpără moşiĭ de pe la femeĭ, fără consimţimîntul bărbaţilor, etc. etc.

Cîte afirmărĭ, atîtea neadevărurĭ.

Invăţătorul Popescu e unul dintre ceĭ maĭ sîrguitorĭ şi maĭ moralĭ învăţătorĭ, şi aceasta se poate dovedi atît prin foile de vizĭ ale revizoruluĭ şcolar, cît şi prin numeroasele declaraţiĭ pe carĭ locuitoriĭ sînt gata să le facă la orĭ-ce ocaziune.

Invăţătorul Popescu însă, e duşmănit de un oare-care Păsăreanu, care, după cît se pare, a inspirat corespondenţa semnată Şt. B. şi publicată în *Adevĕrul.*

O dată cu rugămintea de a da publicităţeĭ aceste cîte-va rîndurĭ, bine-voiţĭ, Domnule Director, să primiţĭ stima şi consideraţia ce vă port.

Un ţăran din Gorj.

FOIŢA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

146

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ŞI SORĂ

X

Convalescenţa

— Oh! scumpul meŭ logodnic! murmură ea, ascultînd pe Imaculata ca în extaz, — oh! scumpul meŭ logodnic!...

Apoĭ, după cîte-va clipe, urmă:

— O doamnă, doamnă, să plecăm cît maĭ de grabă, te conjur!

— Bine, răspunse ducesa, dar cu o condiţiune: să fiĭ cu-minte!...

— Voiŭ face tot ce voeştĭ, numaĭ să plecăm!

— Nu, nu, nu mĭ-aĭ răspuns cum trebuĭa.

Eştĭ inteligentă, eştĭ o fată de inimă, după cît m'am informat.... şi apoĭ aceasta se poate ceti chiar în ochiĭ tăĭ...

Trebuĭe să ne înţelegem.

In viaţă, trebuĭe să fim în tot-d'a-una sus, să dominăm senzaţiunile în folosul ace'ora pe carĭ îĭ iubim.

Maurice a fost aproape de moarte şi acum e de o slăbiciune extra-ordinară; dacă nu te veĭ stăpîni, dacă te veĭ arăta aprinsă faţă de el; dacă nu veĭ rămîne de ghĭaţă, aĭ putea să-ĭ facĭ un răŭ teribil....

Vreĭ aceasta, spune?

—Oh! de cît să-ĭ fac răŭ, maĭ bine aş vrea să nu-l văd încă multă vreme!.... făcu ea, înspăĭmîntată de vorbele ce auzise.

Dar să n'aĭ teamă, în urma celor ce mĭ-aĭ spus, nimic nu va trăda chinul ce mă munceşte.

Apoĭ, cu o graţie extra-ordinară, ea îngenunchĭe la picĭoarele duceseĭ, îĭ luă rochĭa, o îmbrăţişă şi îĭ zise:

— Eştĭ bună ca Sfînta Fecĭoară; de sigur că D-ta l-aĭ scăpat; o, cît îţĭ sînt de recunoscătoare.

Imaculata, pătrunsă pînă în fundul inimeĭ, ridică pe Noretta, o îmbrăţişă cu o furie nebună şi îĭ zise:

— Nu maĭ vorbi de recunoştinţă.... Iubeşte-mă aşa cum cred că eştĭ în stare să ĭubeştĭ, ĭar eŭ îţĭ voiŭ rămîne îndatorată atît de mult, în cît tu singură nu-ţĭ poţĭ închipui.

Sabina, care îşĭ pusese pălăria şi era gata să plece, le văzu tot îmbrăţişate.

Nu fu de loc geloasă.

Odinioară, ce n'ar fi dat ea, cît n'ar fi iubit şi n'ar fi adorat pe fiinţa care l-ar fi salvat pe Mihaĭ!....

Trăsura zbură ca vîntul.

Salomé şi ducesa şedeaŭ în fundul cupeuluĭ.

Cea din urmă dedea toate amănuntele privitoare la căderea luĭ Maurice, modul cum l-a ridicat şi îngrijit,—tot ceea-ce se raporta la boala luĭ...

Sabina punea întrebărĭ, plîngea, trecea prin toate senzaţiile posibile.

Noretta, din potrivă, asculta pe ducesă, ne putîndu-se opri de a admira acestă figură atît de frumoasă, atît de simpatică...

Ea n'auzĭa nimic din ceea-ce vorbĭa ducesa.... atît era de adîncită în contemplarea aceleea care-ĭ salvase pe Maurice....

Maurice trăĭa, şi cea care i-l scăpase era Miraflorès!....

Ce-o maĭ interesa restul?....

Şi vocea caldă, dulce, adîncă a Imaculateĭ mergea drept în inima copileĭ.....

— Simt că o voiŭ ĭubi atît cît ĭubesc pe mama!... îşĭ zicea ea.

Sosiră.

— Ştiĭ ce mĭ-aĭ făgăduit, scumpă mititică, spuse ducesa Noretteĭ.

Veĭ avea curaj, nu-ĭ aşa?..

— Da, Doamnă, n'avea frică, voiŭ fi curagioasă.

— El e foarte palid, să nu te nelinişteştĭ însă.

— Poţĭ să aĭbĭ încredere în mine.

Intrară tus-trele, — întîiŭ ducesa.

— M'am întors.... zise ea mergînd către patul bolnavuluĭ.

— Dar nu singură.... nu-ĭ aşa? întrebă Maurice cu vocea luĭ slabă.

— Nu singură, o dată, ce ţĭ-am făgăduit....

— Ah! Dumnezeul meŭ!... Noretta, Noretta mea!... unde eştĭ?...

— Fiĭ liniştit, zise dulce ducesa adresîndu-se tînăruluĭ,—fiĭ liniştit dacă nu vreĭ să trimit înapoĭ pe mica mea prietenă.

— Fără să mă vadă?...

— Fără să te vadă...

Maurice tăcu vre-o cîte-va clipe.

Apoĭ, urmă:

— Fiĭ bună în mod desăvîrşit, zise bolnavul, las-o să vină numaĭ de cît... nu mă maĭ face să aştept....

— Imĭ permiteţĭ, Domnule Fontenay? urmă ea pentru a întîrzia puternicul moment psihologic.

— Eŭ vreaŭ ceea-ce voieştĭ şi D-ta, Doamnă, răspunse acesta.

Ea se întoarse spre uşă.

— Vino, drăguţă, zise ea.

Se auzi un pas şi Noretta apăru.

Dar ea nu ştia că Maurice are fruntea bandajată.

Imaculata uĭtase să o prevină.

Ea se aştepta la paliditate.... La acest pansament plin de sînge?... nu.

Cînd îl văzu ast-fel, copila şovăi.

— Dumnezeul meŭ!.... făcu ea. Ah! Dumnezeul meŭ!....

— Ce mĭ-aĭ făgăduit? întrebă ducesa. Dacă n'aĭ curaj,— să plecăm.

— Va avea, afirmă Salomè apropiindu-se.

In stîrşit, Noretta se reculese; ea se îndreptă către pat şi, cu vocea înnecată, murmură:

— Sărmanul meŭ prieten... scumpul meŭ Maurice!... Cît de mult aĭ suferit!... Şi eŭ să nu ştiŭ nimic!....

— Am uĭtat totul!... bolborosi el sărutînd micile mîĭnĭ pe carĭ Noretta le pusese pe ale luĭ. Am uĭtat totul, o dată ce tu eştĭ lîngă mine.

Se credeaŭ în paradis.

Şi cu toate astea, nimenĭ nu voĭa să-ĭ lase singurĭ.

Maurice era încă atît de slab, atît de impresionabil!

Prezenţa marchizuluĭ de Fontenay, a duceseĭ, a Salomeeĭ, impunînd amîndurora o mare rezervă, slăbĭa în acelaş timp încordarea impresiilor lor.

Dupe o oră, Sabina se ridică şi zise:

— Trebuĭe să mergem!...

— Deja? răspunseră amîndouĭ amorezaţiĭ în cor.

— Mamă-ta are dreptate, declară Imaculata.

Pentru prima dată, e destul.

Chi va piano, va sano.

— Şi cînd te veĭ întoarce, Noretta mea?... întrebă Maurice.

După prînz, nu-ĭ aşa?...

— Oh! nicĭ n'aş vrea alt-ceva, strigă copila.

— Dar eŭ, rosti Sabina, eŭ nu te voĭ putea însoţi.

Zilele astea am prea mult de lucru.

— O să vin cu Bastien...

— Bastien are de făcut atîtea curse!...

— Dar singură?... Nu cum-va crezĭ că o să mă pĭerd?...

Imaculata interveni.

(Va urma)

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naţionale

Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda